

การศึกษาความต้องการด้านคุณลักษณะของบัณฑิตและความพึงพอใจ ของผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง

Study of the Required Graduate Traits and Satisfaction of Future Employers of Graduates in Urban Architecture

ดิฐา แสงวัฒนะชัย¹, เมธี พิริยการนนท์²

Dita Sangvatanachai¹, Mathee Piriyakarnnon²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิตของ ความพึงพอใจขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง ต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ปีการศึกษา 2557 นำไปสู่การเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป โดยใช้กลุ่มตัวอย่างแบบกลุ่มจำนวนประชากรจำนวน 442 หน่วย งาน จากหน่วยงานของทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาสถาปัตยกรรมผังเมือง โดยผลจากการสอบถามถึง ความต้องการต่อคุณลักษณะของบัณฑิต ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยจำนวน 5 ข้อ การ วิเคราะห์ข้อมูลพบว่าส่วนใหญ่จะมีความต้องการในระดับมากที่สุดในทุกด้าน และสำหรับความพึงพอใจนั้นจะมีสัดส่วนที่ สูงทั้งในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งจากการเปรียบเทียบระดับค่าคะแนนของประเด็นต่างๆ ระหว่างความพึงพอใจกับความ ต้องการแล้ว พบว่าค่าคะแนนระดับความพึงพอใจจะอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าคะแนนระดับความต้องการเล็กน้อย และบางข้อมี นัยสำคัญหลายประเด็นที่จะต้องพิจารณาให้ความสำคัญ ได้แก่ ด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม และการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม สำหรับหน่วยงานที่เคยใช้บัณฑิต พบ ว่ามีบัณฑิตที่ทำงานตรงกับสายงานคิดเป็น 76.3% ส่วนที่เหลือทำงานไม่ตรงกับสายงานตามสาขา และในการสอบถามด้วย คำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน ทำให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาที่ สำคัญคือการเน้นถึงการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตและการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสถาปัตยกรรมผังเมือง ให้ตรง กับความต้องการของท้องถิ่น นำไปพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพของ ตนเอง มีคุณธรรม มีความอดทนและตั้งใจ สามารถนำความรู้ในด้านผังเมืองและการออกแบบเมือง มาใช้กับการทำงานได้ มี การพัฒนาตนเองติดตามความรู้ใหม่ๆ มีอุดมการณ์ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ รู้จักเข้าสังคม และรับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ในสังคม มีวิสัยทัศน์ และความรู้ในด้านสถาปัตยกรรมหลักประกอบ นอกจากนี้ควรจะเป็นผู้ที่สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญสำหรับการออกแบบ เข้าใจกระบวนการและระเบียบวิธีวิจัย และใช้ภาษาไทยและภาษาต่าง ประเทศได้ดีด้วย

คำสำคัญ: สถาปัตยกรรมผังเมือง, ความต้องการ, คุณลักษณะของบัณฑิต, ความพึงพอใจ, ความรู้

¹ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรศัพท์: +6690 2618880 อีเมล: dita_neth@hotmail.com

² คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรศัพท์: +6681 4814891 อีเมล: methee-tar48@hotmail.com

¹ Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts Mahasarakham University. T: +6690 2618880 E: dita_neth@hotmail.com

² Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts Mahasarakham University. T: +6681 4814891 E: methee-tar48@hotmail.com

Abstract

This research was aimed at investigating the required graduate traits and satisfaction of employers towards the graduates in the urban planning architecture program, Faculty of Architecture Urban Design and Creative Arts, Mahasarakham University, 2014. The objective was to study the requirements for graduates' traits and satisfaction of organizations involved with urban planning architecture towards the graduates from this program (2014). The results would be used to recommend approaches in the planning and improvement of the instruction and curriculum revision. The sample group was selected from an unknown number of population from 442 organizations, both governmental and private, that are working on or involved with urban planning architecture. The findings from inquiries of the requirements for graduates' traits under the university qualification standards of Thailand show that most organizations' requirements were at the highest level in all aspects. Their satisfaction was at a high percentage for both the high and highest levels. Comparison of the scores of various aspects between satisfaction and requirements shows that satisfaction levels were slightly lower than requirements. Some answers contained a number of implications that should be taken into account, namely, discipline, punctuality, self- and social responsibilities, analysis of problems that leads to design that is accurate and appropriate to the needs. Investigation with organizations that used to employ the graduates from this program shows that 76.3% of graduates work in their fields, whereas the rest do not. Open-ended questions on development of graduates' traits and instruction reveal useful information for development. Most importantly, graduates should be improved through instruction where emphasis is on urban planning architecture that is direct to the needs of the local areas, so that graduates are able to develop their locality appropriately. Graduates should be confident and full of pride in their profession. They should have moral, patience, and determination, and be able to apply the knowledge in urban planning and urban design in their work. They should always develop themselves and keep pace with new knowledge, be idealistic, be ethical in the profession, be able to socialize, know their own duties and roles in the society, have vision and knowledge in the mainstream architecture. In addition, the graduates in this area should be able to use new technologies and computer programs for designing, understand the process and research methods, and use Thai and English languages well.

Keywords: Urban Architecture, Required, Graduate Traits, Satisfaction, Knowledge

บทนำ

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีวิสัยทัศน์ในด้านการเป็นศูนย์รวมการสร้างสรรค์และถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านสถาปัตยกรรมและการออกแบบเพื่อความยั่งยืนของท้องถิ่นในภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีพันธกิจภายใต้หลักรรมาภิบาล ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาที่ยั่งยืนและรักษาสีงแวดล้อม รวม 4 ด้าน คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัยและงานสร้างสรรค์ การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม สำหรับยุทธศาสตร์ในด้านการผลิตบัณฑิตทางคณะมียุทธศาสตร์ในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ ภายใต้การเรียนการสอนที่ทันสมัยตามเกณฑ์มาตรฐานและการจัดอันดับสากล โดยทางคณะเล็งเห็นถึงความจำเป็นในการศึกษาความพึงพอใจรวมทั้งความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้นิตได้แสดงความคิดเห็นและสะท้อนถึงความพึงพอใจและความต้องการ รวมทั้งข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนได้ต่อไป เพื่อจะได้ให้ทางมหาวิทยาลัยและทางคณะนำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการปรับปรุงหลักสูตร

ต่อไป โดยสามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และตลาดแรงงานได้ดีที่สุด

นอกจากนี้ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ยังเป็นการกิกภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ให้มีการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องและตอบรับกับความต้องการในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งทางคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ ได้มีแนวทางและส่งเสริมให้มีการจัดทำการศึกษา เพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาหลักสูตรและการประกอบวิชาชีพสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

การศึกษานี้ได้มุ่งเน้นประเด็นด้านการศึกษาความพึงพอใจและความต้องการขององค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ได้แก่ บริษัทหรือองค์กรพาณิชย์ สถาบันการศึกษา องค์กรของรัฐบาล องค์กรเอกชนรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับเทศบาลขึ้นไป ต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร



สถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นหลัก
เพื่อให้สามารถนำไปเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในด้านต่าง ๆ
ได้ในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิต
ขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง
ต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสถาปัตยกรรม
ผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจขององค์กรและหน่วย
งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง ต่อบัณฑิตที่
สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและ นฤมิตศิลป์
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนา
ด้านการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตร ให้
สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

- ประชากรประชากรที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือ
ผู้บริหารสถานประกอบการทั้งภาครัฐหน่วยงานท้องถิ่นใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือระดับเทศบาลขึ้นไป และองค์กร
เอกชนรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านสถาปัตยกรรม
ผังเมือง

- กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานประกอบการทั้ง
ภาครัฐ หน่วยงานท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือระดับ
เทศบาลขึ้นไป และองค์กรเอกชนรูปแบบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
กับงานด้านสถาปัตยกรรมผังเมือง การสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดย
การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยคัดเลือกสถาน
ประกอบการที่จะเป็นตัวแทนของประเทศ ซึ่งเป็นหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง และขนาดของกลุ่ม
ตัวอย่างจำนวน 442 คน

ขอบเขตด้านพื้นที่ของงานวิจัย

จากกลุ่มตัวอย่างนั้นพื้นที่ที่จะครอบคลุมตามลักษณะ
ของประเภทงานและวิสัยทัศน์ของคณะฯ ดังนี้

- 1) องค์กร และสถานประกอบการภาคเอกชน
จะครอบคลุมทั่วประเทศ
- 2) หน่วยงานท้องถิ่นระดับเทศบาลขึ้นไปใน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษามีคำถามวิจัยในประเด็นดังนี้

1) ความต้องการต่อคุณลักษณะของบัณฑิตสาขา
สถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมือง
และนฤมิตศิลป์ ขององค์กรและหน่วยงานทั้งภาครัฐและ
เอกชน เป็นอย่างไร

2) ผลของการใช้บัณฑิตสาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ขององค์กร
และหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เป็นอย่างไร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยนี้ เป็นตัวแปรที่สอดคล้อง
ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย
(Thai Qualifications Framework for Higher Education:
TQF) ประกอบไปด้วย (1) ความต้องการต่อคุณลักษณะ
บัณฑิตจากผู้บัณฑิต ได้แก่ ความต้องการบัณฑิตในสาขา
วิชาต่างๆ ของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิต
ศิลป์ (2) ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ได้แก่ ระยะเวลา
ของการใช้บัณฑิต งานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ ความพึงพอใจ
ต่อคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาความ
ต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิตขององค์กรและหน่วยงานที่
เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง และความพึงพอใจของ
องค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง
และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาด้านการ
จัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตรมีขั้นตอนวิธี
การดำเนินงานดังนี้

1) การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1) ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร
จากหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องทางด้านสถาปัตยกรรม
ผังเมืองในประเทศไทย

1.2) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร
สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชน การสุ่มกลุ่มตัวอย่าง
โดยการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม (Cluster sampling) โดยคัดเลือก
สถานประกอบการที่จะเป็นตัวแทนของประเทศ ซึ่งเป็นหน่วย
งานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมืองในการวิจัยนี้ ผู้วิจัย
กำหนดให้สัดส่วนของประชากรเท่ากับ .45 ต้องการระดับ
ความเชื่อมั่น 95% และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ 5%
 $Z = 1.96$ $e = 0.05$ ทำให้ได้กลุ่มตัวอย่าง 380 คน ซึ่งจาก
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 442 คน จะสามารถใช้เป็นกลุ่ม
ตัวอย่างสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

(1) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถามปกติและ
แบบสอบถามออนไลน์

- ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลของหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถาม การวิจัยนี้ต้องการทราบข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานและอยากทราบว่าเคยใช้บัณฑิตที่จบจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม แล้วหรือไม่

- ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมือง และนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ ความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ของทางคณะเปรียบเทียบจากมากไปหาน้อย คุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต คุณสมบัติด้านความรู้ คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ได้แก่ ข้อมูลของบัณฑิตที่ใช้อยู่ ด้านระยะเวลาที่บัณฑิตปฏิบัติงานและงานที่บัณฑิตปฏิบัติอยู่ว่าสอดคล้องกับสาขาที่จบการศึกษาหรือไม่ ความพึงพอใจต่อคุณลักษณะของบัณฑิตที่กำลังใช้อยู่ ในคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต คุณสมบัติด้านความรู้ คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ข้อเสนอแนะความต้องการคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการหรือความพึงพอใจของหน่วยงาน ทั้งด้านการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตและด้านการจัดการเรียนการสอน

3) วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงสำรวจ โดยใช้การส่งจดหมายแบบสอบถามไปยังหน่วยงานต่างๆ จำนวน 1000-1500 หน่วยงาน และมีการตอบแบบสอบถามจากหน่วยงานต่างๆตามกำหนดเวลา 442 หน่วยงาน จากนั้นทำการวิเคราะห์เพื่อศึกษาความต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิต และความพึงพอใจขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตร

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจด้วยแบบสอบถาม

จะอยู่ในรูปของร้อยละ โดยในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 442 หน่วยงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามข้อนี้จำนวน 437 หน่วยงาน การพิจารณาเพื่อหาแนวโน้มความต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิตขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมืองและความพึงพอใจขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง และนำไปเป็นข้อสรุปเสนอแนะแนวทางในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการปรับปรุงหลักสูตร ให้สามารถผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ คณะวิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) นำเสนอข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลและหน่วยงานในรูปของความถี่ (Frequency) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2) การประเมินระดับความพึงพอใจและความต้องการของหน่วยงานและองค์กร ประมาณค่า 5 ระดับ ได้แก่

- ระดับ 5 หมายถึง มีความต้องการมากที่สุด

- ระดับ 4 หมายถึง มีความต้องการมาก

- ระดับ 3 หมายถึง มีความต้องการปานกลาง

- ระดับ 2 หมายถึง มีความต้องการน้อย

- ระดับ 1 หมายถึง มีความต้องการน้อยที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความต้องการและความพึงพอใจ ใช้ส่วนเกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ตามแนวทางของเบสต์ มีรายละเอียดดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณภาพดี

- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณภาพปานกลาง

- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณภาพพอใช้

- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง คุณภาพควรปรับปรุง

ผลการวิจัย

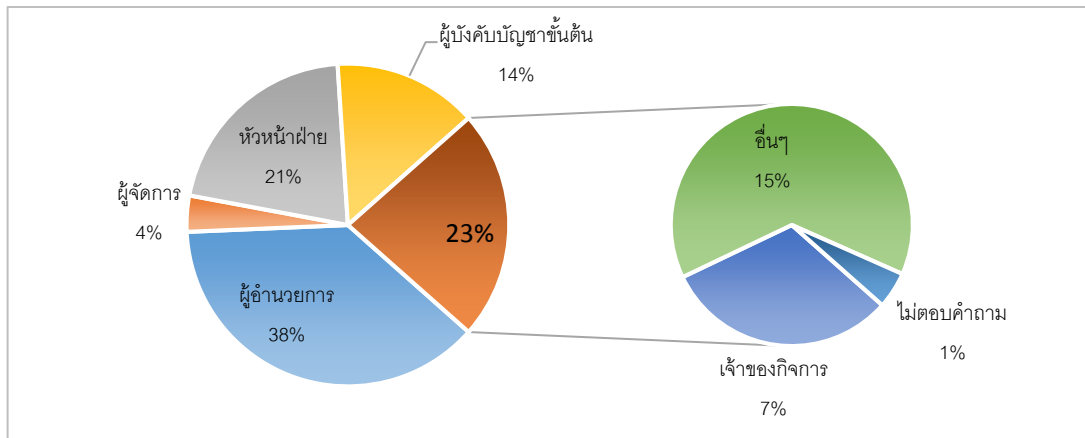
1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โดยในการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 442 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 437 คน แบ่งออกเป็น ผู้อำนวยการ 167 คน คิดเป็น 38.2% ผู้จัดการ



16 คน คิดเป็น 3.7% หัวหน้าฝ่าย 93 คน คิดเป็น 21.3 คน
 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น 64 คน คิดเป็น 14.6% เจ้าของกิจการ

32 คน คิดเป็น 7.3% และอื่นๆ อีก 65 คน คิดเป็น 14.9%
 ดังแผนภูมิที่ 1

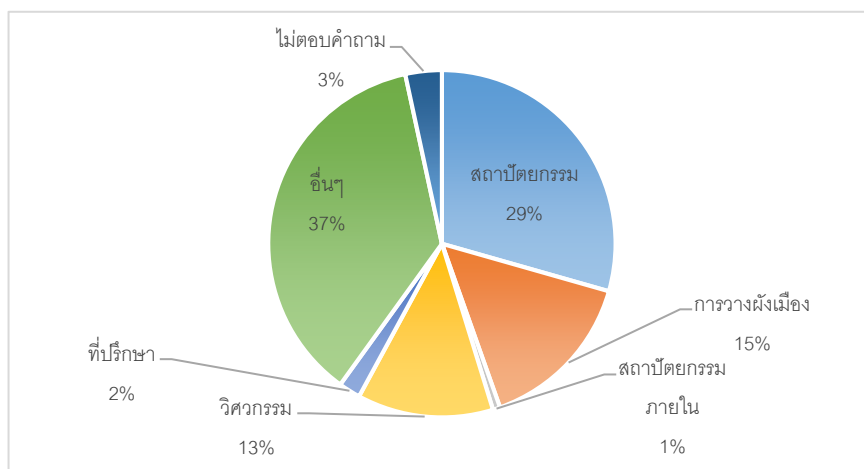


แผนภูมิที่ 1 สัดส่วนของตำแหน่งผู้ตอบแบบสอบถาม

หน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามจะเป็นหน่วยงาน
 ที่มาจากภูมิภาคต่างๆ ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 371 แห่ง ภาคกลาง 60 แห่ง ภาคใต้ 5 แห่ง ภาคเหนือ 4
 แห่ง และภาคตะวันออก 2 แห่ง โดยประเภทของหน่วยงาน
 ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นองค์กรของรัฐ 370 แห่ง
 คิดเป็น 83.7% รองลงมาคือบริษัทหรือ องค์กรพาณิชย์ 67
 แห่ง คิดเป็น 15.2% องค์กรเอกชนไม่แสวงผลกำไร 3 แห่ง
 คิดเป็น 0.7% และสถาบันการศึกษา 2 แห่ง คิดเป็น 0.5%
 โดยจากหน่วยงานทั้งหมดนี้ แบ่งออกเป็นหน่วยงานด้านอื่นๆ

มากที่สุด จำนวน 162 แห่ง คิดเป็น 37.9% ซึ่งหน่วยงาน
 เหล่านี้คือองค์กรด้านการปกครอง รองลงมาเป็นหน่วยงาน
 ทางด้านสถาปัตยกรรม จำนวน 130 แห่ง คิดเป็น 30.4%
 หน่วยงานด้านการวางผังเมือง 67 แห่ง คิดเป็น 15.7%

หน่วยงานด้านวิศวกรรม จำนวน 56 แห่ง คิดเป็น
 13.1% หน่วยงานที่ปรึกษา จำนวน 9 แห่ง คิดเป็น 2.1%
 และหน่วยงานทางด้านสถาปัตยกรรมภายใน จำนวน 3 แห่ง
 คิดเป็น 0.7% ดังแผนภูมิที่ 2



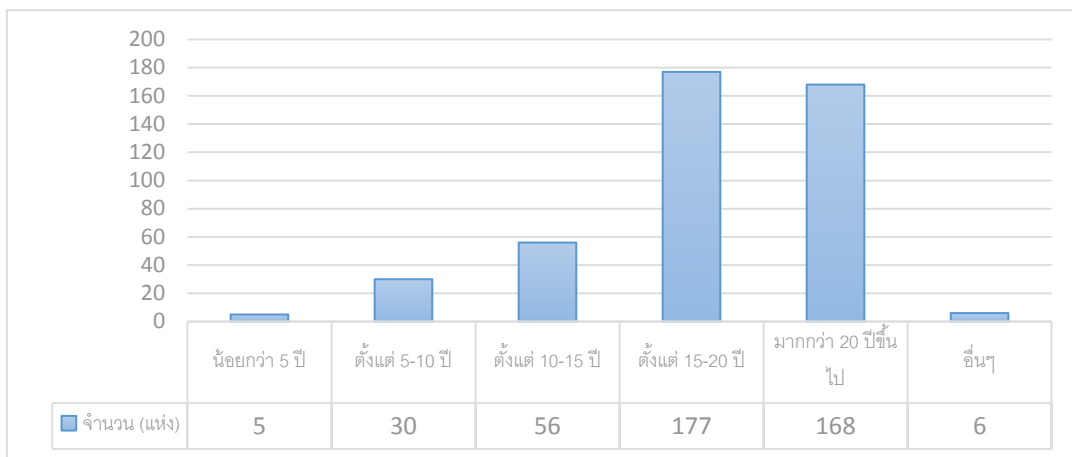
แผนภูมิที่ 2 สัดส่วนของประเภทของหน่วยงาน/องค์กร

หน่วยงานส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานที่มีอายุตั้งแต่ 15-20 ปีขึ้นไป โดยเป็นหน่วยงานที่ก่อตั้งมาแล้วเป็นระยะเวลา 15-20 ปี จำนวน 177 แห่ง คิดเป็น 40% ก่อตั้งมาแล้วมากกว่า 20 ปีขึ้นไป 168 แห่ง คิดเป็น 38% ที่เหลือจะเป็นหน่วยงานที่มีอายุตั้งแต่ 10-15 ปี จำนวน 56 แห่ง คิดเป็น 12.7% อายุตั้งแต่ 5-10 ปี จำนวน 30 แห่ง คิดเป็น 6.8% และน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 แห่ง คิดเป็น 1.1% ตามลำดับดังแผนภูมิที่ 3

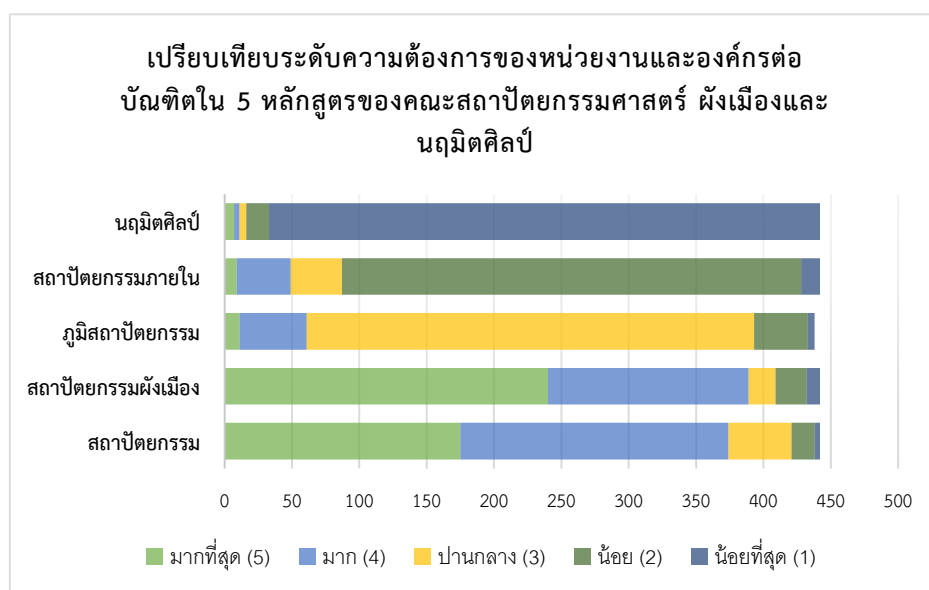
2) ความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จากจำนวนแบบสอบถาม 442 หน่วยงาน พบว่าเป็นหน่วยงานที่เคยใช้บัณฑิตในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาสถาปัตยกรรมผังเมือง จำนวน 82

หน่วยงาน คิดเป็น 18.6% และไม่เคยใช้บัณฑิตในหลักสูตรจำนวน 360 หน่วยงาน คิดเป็น 81.4% สำหรับผู้ที่ไม่เคยใช้บัณฑิตในหลักสูตร พบว่า สัดส่วนระดับความต้องการมากที่สุด (5) จะอยู่ที่หลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง โดยมีจำนวน 240 หน่วยงาน รองลงมาคือหลักสูตรสถาปัตยกรรม มีระดับความต้องการมาก (4) โดยมีจำนวน 199 หน่วยงาน หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรม มีระดับความต้องการปานกลาง (3) โดยมีจำนวน 332 หน่วยงาน หลักสูตรสถาปัตยกรรมภายใน มีระดับความต้องการน้อย (2) โดยมีจำนวน 341 หน่วยงาน และ หลักสูตรนฤมิตรศิลป์ มีระดับความต้องการน้อยที่สุด โดยมีจำนวนผู้ตอบ 409 หน่วยงาน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากหน่วยงานที่ตอบแบบสอบถามที่คัดเลือกจัดเป็นหน่วยงานเกี่ยวข้องกับหลักสูตรเป็นหลัก ดังแผนภูมิที่ 4



แผนภูมิที่ 3 อายุของหน่วยงาน/องค์กร



แผนภูมิที่ 4 เปรียบเทียบระดับความต้องการของหน่วยงานและองค์กรต่อบัณฑิตใน 5 หลักสูตรของคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

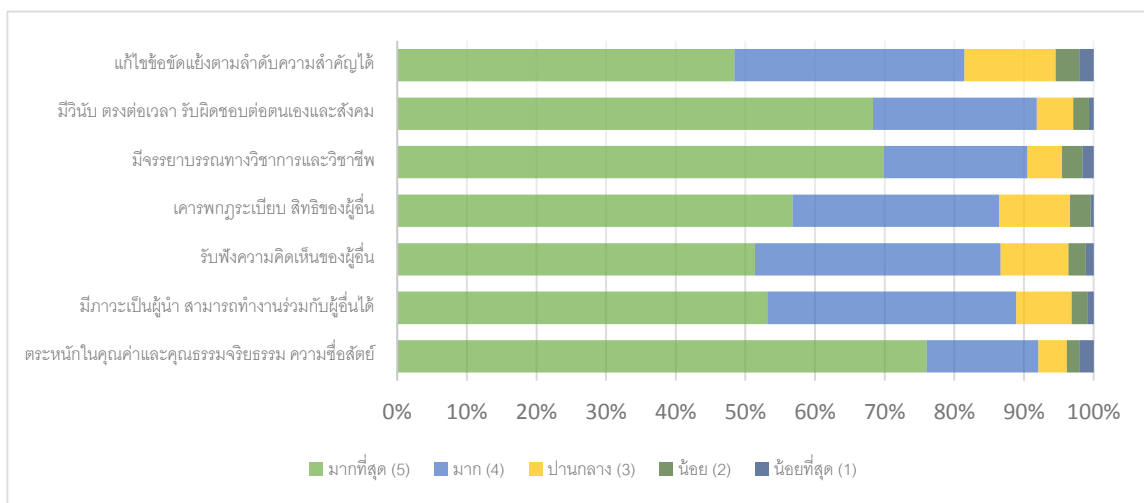


- คุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต

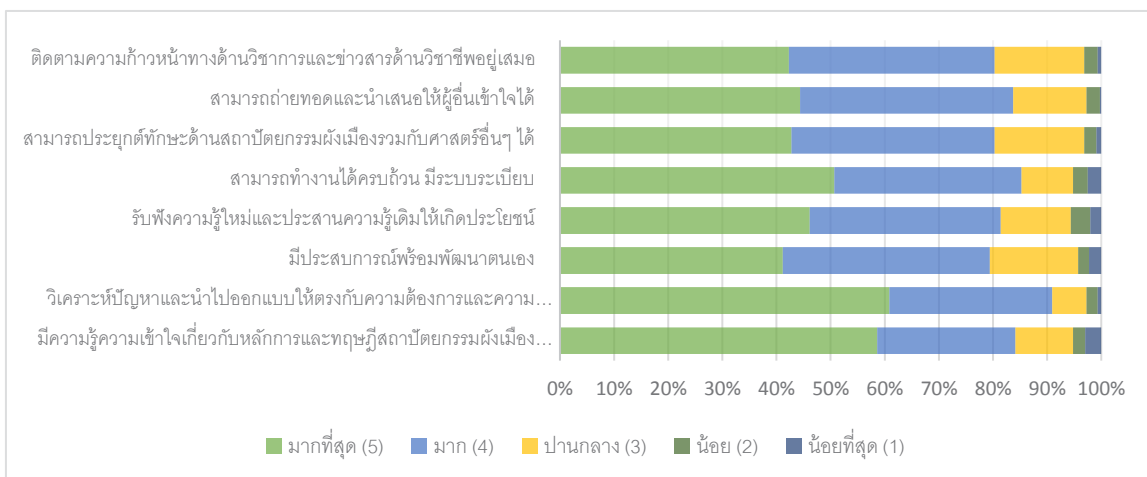
พบว่าระดับความต้องการคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านความตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ 4.62 คะแนน รองลงมาคือด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม 4.57 คะแนน และการมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ 4.54 คะแนน ตามลำดับ โดยจะมีความต้องการด้านคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต หรือให้ความสำคัญมากที่สุด (5) 3 อันดับแรก (ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป) ในด้านความตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ คิดเป็น 76% ความมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ คิดเป็น 69.9% และความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม คิดเป็น 68.3% ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 5

- คุณสมบัติด้านความรู้

พบว่าระดับความต้องการคุณสมบัติด้านความรู้ มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม 4.48 คะแนน รองลงมาคือ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีสถาปัตยกรรมผังเมืองที่สำคัญ 4.35 คะแนน และความสามารถทำงานได้ครบถ้วน มีระบบระเบียบ 4.28 คะแนน ตามลำดับ โดยจะมีความต้องการคุณสมบัติด้านความรู้ของบัณฑิต หรือให้ความสำคัญมากที่สุด (5) อันดับแรก (ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป) ในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม คิดเป็น 60.9% ดังแผนภูมิที่ 6



แผนภูมิที่ 5 ระดับความต้องการคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต



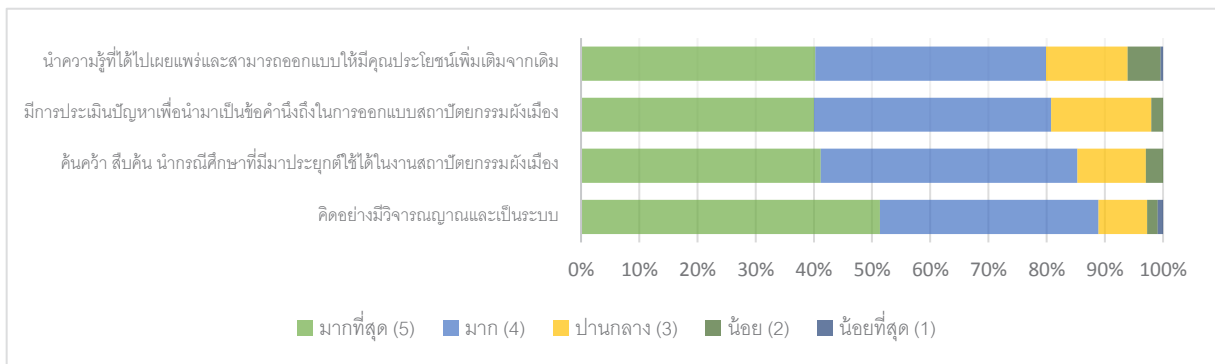
แผนภูมิที่ 6 ระดับความต้องการคุณสมบัติด้านความรู้

- คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา

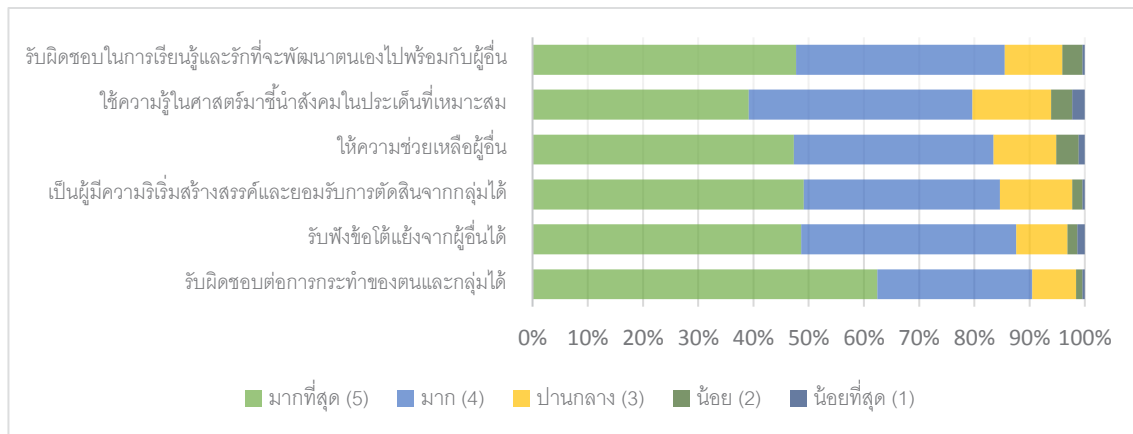
พบว่าระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ 4.37 คะแนน โดย จะมีความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต หรือให้ความสำคัญมากที่สุด (5) อันดับแรก (ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป) ในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ คิดเป็น 51.4% ดังแผนภูมิที่ 7

- คุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

พบว่าระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในด้านความรับผิดชอบต่อภาระกิจของตนเองและกลุ่มได้ 4.51 คะแนน โดยจะมีความต้องการด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิต หรือให้ความสำคัญมากที่สุด (5) อันดับแรก (ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป) ในด้านความรับผิดชอบต่อภาระกิจของตนเองและกลุ่มได้ คิดเป็น 62.4% ดังแผนภูมิที่ 8



แผนภูมิที่ 7 ระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา



แผนภูมิที่ 8 ระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

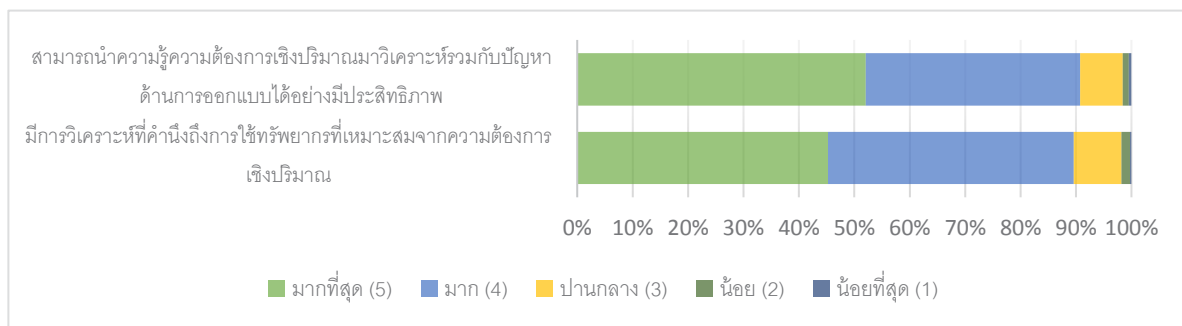


- คุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

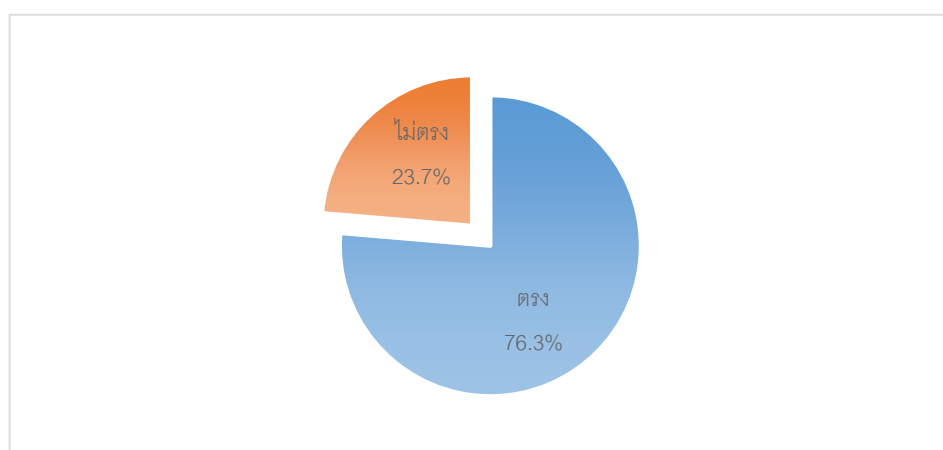
พบว่าระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุดในด้านความสามารถความรู้ความต้องการเชิงปริมาณวิเคราะห์ร่วมกับปัญหา ด้านการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4.41 คะแนน โดยจะมีความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิต หรือให้ความสำคัญมากที่สุด (5) อันดับแรก (ตั้งแต่ 50% ขึ้นไป) ในด้านการสามารถนำความรู้ความต้องการเชิงปริมาณวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ คิดเป็น 52% ดังแผนภูมิที่ 9

3) ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม 442 หน่วย งาน พบว่ามีทั้งสิ้น 93 หน่วยงานที่เคยใช้บัณฑิตจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง (และหลักสูตรเก่า) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ โดยจากการสำรวจระยะเวลาที่บัณฑิตเคยทำงาน พบว่าเป็นหน่วยงานหรือองค์กรที่เคยใช้บัณฑิตจากหลักสูตรมาแล้วมากกว่า 1 ปี จำนวน 36 แห่ง คิดเป็น 40% รองลงมาเป็นหน่วยงานที่เคยใช้บัณฑิตจากหลักสูตรมาแล้วน้อยกว่า 6 เดือน จำนวน 29 แห่ง คิดเป็น 32.2% ตั้งแต่ 6-12 เดือน จำนวน 19 แห่ง คิดเป็น 21.1% และอื่นๆ จำนวน 6 แห่ง คิดเป็น 6.7% ตามลำดับ และจากการสำรวจถึงความสอดคล้องของงานที่บัณฑิตปฏิบัติงานกับสาขาที่จบในองค์กรและหน่วยงานเหล่านี้ พบว่าเป็นงานที่ตรงกับสาขาที่จบของบัณฑิต 71 แห่ง คิดเป็น 76.3% และที่เหลืออีก 22 แห่ง หรือคิดเป็น 23.7% เป็นงานที่ไม่สอดคล้องกับสาขาที่จบของบัณฑิตดังแผนภูมิที่ 10



แผนภูมิที่ 9 ระดับความต้องการคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ



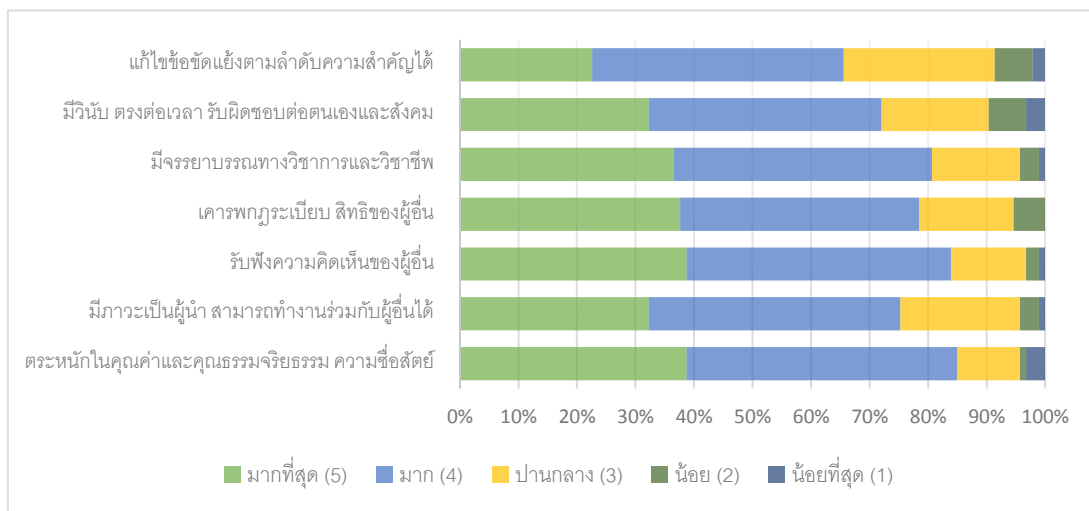
แผนภูมิที่ 10 สัดส่วนของความสอดคล้องของงานกับสาขาที่จบของบัณฑิต

- คุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต

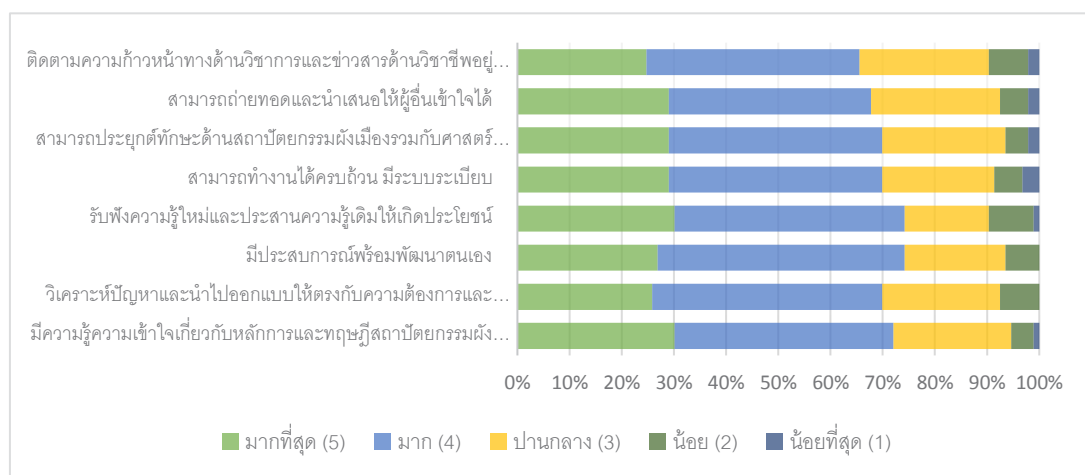
พบว่าระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านจริยธรรม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 4.18 คะแนน อยู่ในระดับดี โดยจะมีความพึงพอใจคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต ที่เลือกตอบมากที่สุด อยู่ในระดับมาก (4) 3 อันดับแรกได้แก่ ความตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรมความซื่อสัตย์ คิดเป็น 46.2% การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น คิดเป็น 45.2% และความมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ คิดเป็น 44.1% ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 11

- คุณสมบัติด้านความรู้

พบว่าระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านความรู้ของบัณฑิตในหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีสถาปัตยกรรม ผังเมืองที่สำคัญ 3.96 คะแนน อยู่ในระดับดี ในขณะที่จะมีความพึงพอใจคุณสมบัติด้านความรู้ของบัณฑิต ที่เลือกตอบมากที่สุดอยู่ในระดับมาก (4) 3 อันดับแรก ได้แก่ การมีประสบการณ์พร้อมพัฒนานตนเอง คิดเป็น 47.3% การวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม และการรับฟังความรู้ใหม่และประสานความรู้เดิมให้เกิดประโยชน์ คิดเป็น 41.1% เท่ากัน ดังแผนภูมิที่ 12



แผนภูมิที่ 11 ระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต



แผนภูมิที่ 12 ระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านความรู้

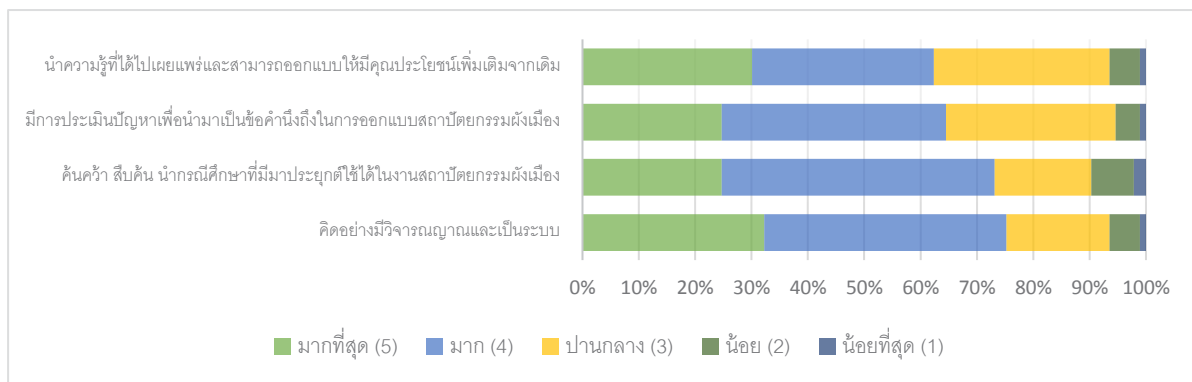


- คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา

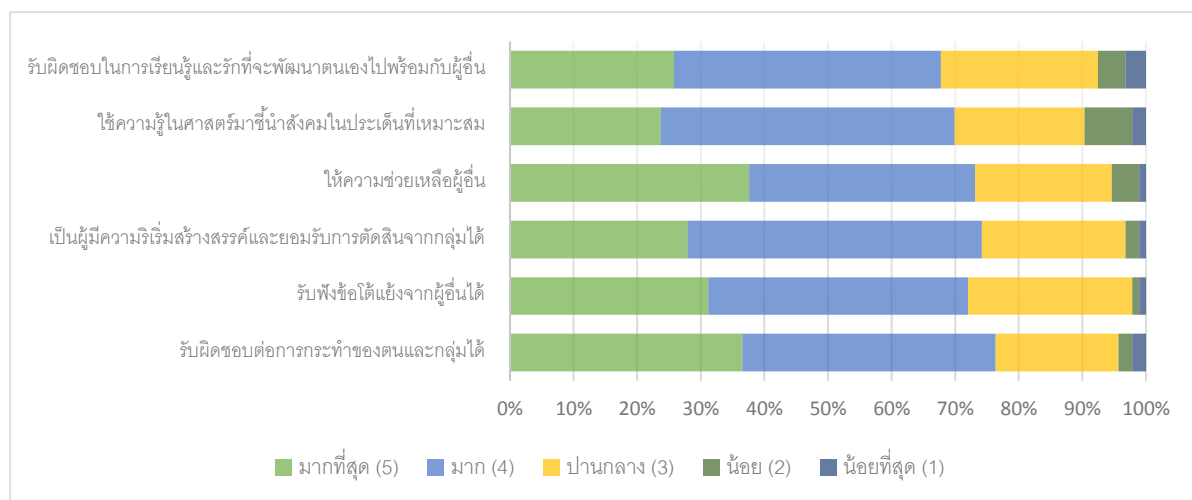
พบว่าระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ 4 คะแนน อยู่ในระดับดี โดยจะมีความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญาของบัณฑิตที่เลือกตอบมากที่สุดในระดับมาก (4) 2 อันดับแรก ได้แก่ การค้นคว้า สืบค้น นวัตกรรมศึกษาที่มีมาประยุกต์ใช้ได้ในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง คิดเป็น 48.4% และการคิดอย่างมีวิจารณญาณและเป็นระบบ คิดเป็น 43.0% ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 13

- คุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านความรับผิดชอบต่อ การกระทำของตนและกลุ่มได้ 4.06 คะแนน อยู่ในระดับดี ในขณะที่จะมีความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบของบัณฑิตที่เลือกตอบมากที่สุดในระดับมาก (4) 3 อันดับแรก ได้แก่ การเป็นผู้มีความริเริ่มสร้างสรรค์และยอมรับการตัดสินใจจากกลุ่มได้ และการใช้ความรู้ในศาสตร์มาชี้นำสังคมในประเด็นที่เหมาะสม เท่ากัน คิดเป็น 46.2% รองลงมาคือการรับผิดชอบต่อการเรียนรู้และรักที่จะพัฒนาตนเองไปพร้อมกับผู้อื่น คิดเป็น 41.9% และการรับฟังข้อโต้แย้งจากผู้อื่นได้ คิดเป็น 40.9% ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ 14



แผนภูมิที่ 13 ระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา



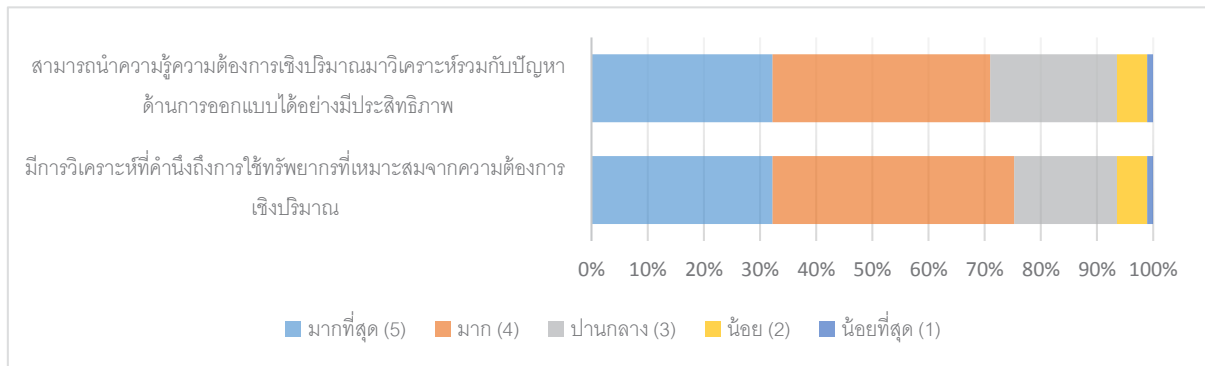
แผนภูมิที่ 14 ระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ



- คุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ค่าคะแนนอยู่ในระดับใกล้เคียงกัน โดยค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือด้านการมีการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมจากความต้องการเชิงปริมาณ 4 คะแนน อยู่ในระดับ

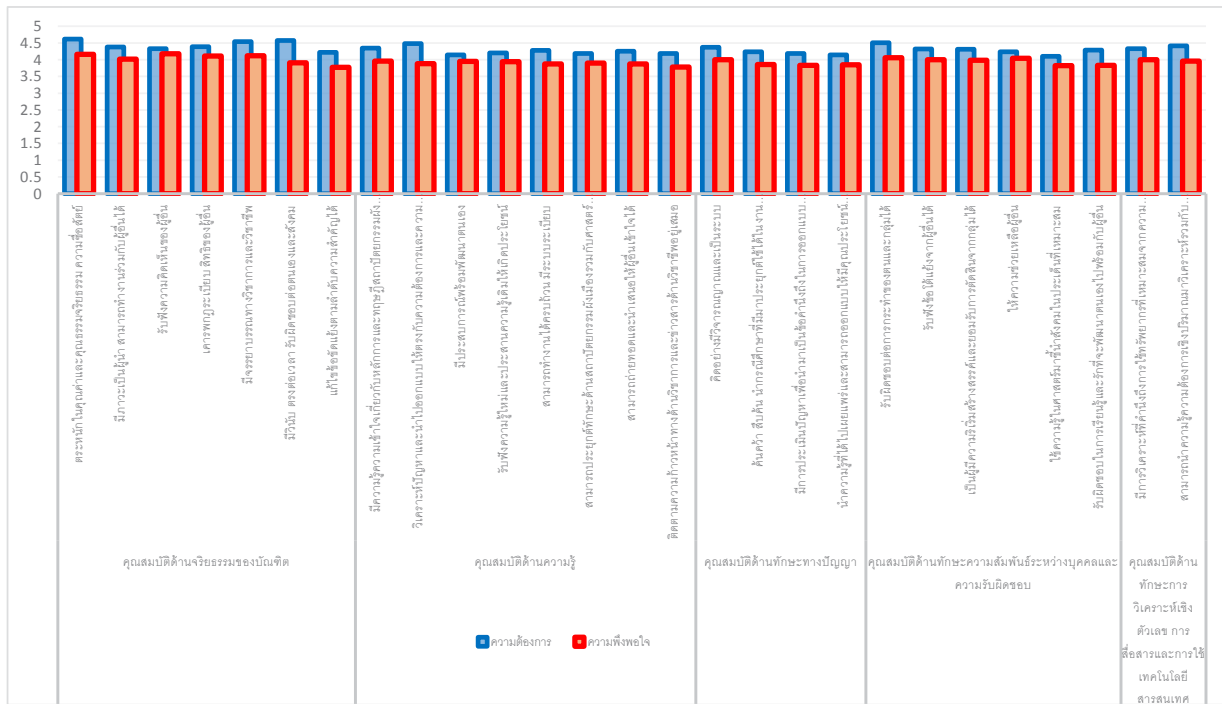
ดี โดยจะมีความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของบัณฑิตที่เลือกตอบมากที่สุดในระดับมาก (4) ได้แก่ การมีการวิเคราะห์ที่คำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่เหมาะสมจากความต้องการเชิงปริมาณ คิดเป็น 43.0% ดังแผนภูมิที่ 15



แผนภูมิที่ 15 ระดับความพึงพอใจคุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การเปรียบเทียบค่าคะแนนระดับความต้องการและความพึงพอใจด้านคุณสมบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย มีหลายประเด็นที่จะต้องพิจารณาให้มีความสำคัญ โดยพบว่าส่วนต่างของค่าคะแนนในด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม และการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม อยู่ในระดับสูงสุดคือ 0.66 และ 0.60 ตามลำดับ ส่วนต่างของค่าคะแนนในด้านตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรม ความซื่อสัตย์ และรับผิดชอบในการเรียนรู้และรักที่จะพัฒนาตนเองไปพร้อมกับผู้อื่น มีค่าเท่ากันคือ 0.46 ด้านการแก้ไขข้อขัดแย้งตามลำดับความสำคัญได้ และความสามารถนำความรู้ความต้องการเชิงปริมาณมาวิเคราะห์ร่วมกับปัญหาด้านการออกแบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเท่ากันคือ 0.45 ด้านการมีจรรยาบรรณทางวิชาการและวิชาชีพ มีค่า 0.42 และความสามารถทำงาน

ได้ครบถ้วน มีระบบระเบียบ การติดตามความก้าวหน้าทางด้านวิชาการและข่าวสารด้านวิชาชีพอยู่เสมอ มีค่าเท่ากันคือ 0.41 ด้านการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีสถาปัตยกรรมผังเมืองที่สำคัญ มีค่า 0.39 ด้านการสามารถถ่ายทอดและนำเสนอให้ผู้อื่นเข้าใจได้ และการค้นคว้า สืบค้น การนำกรณีศึกษาที่มีมาประยุกต์ใช้ได้ในงานสถาปัตยกรรมผังเมือง มีค่าเท่ากันคือ 0.38 ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และเป็นระบบมีค่า 0.37 ด้านการมีภาวะเป็นผู้นำ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และด้านการมีการประเมินปัญหาเพื่อนำมาเป็นข้อคำนึงถึงในการออกแบบสถาปัตยกรรมผังเมือง มีค่าเท่ากันคือ 0.36 และด้านการรับฟังข้อโต้แย้งจากผู้อื่นได้ มีค่า 0.32 ตามลำดับ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ถือเป็นประเด็นที่ควรนำไปพัฒนาเพิ่มเติมในด้านการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรอย่างเหมาะสมต่อไป ดังแผนภูมิที่ 16



แผนภูมิที่ 16 เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความต้องการและความพึงพอใจผู้ใช้นิติ

4) ข้อเสนอแนะด้านคุณลักษณะบัณฑิตที่ตรงตามความต้องการและความพึงพอใจของหน่วยงาน

- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต

คุณสมบัติด้านจริยธรรมของบัณฑิต

(1) ส่งเสริมให้มีความมุ่งมั่นที่จะค้นคว้าหาความรู้ใหม่เสมอ

(2) มีความรับผิดชอบสูง ตรงต่อเวลา ไม่ย่อท้อต่อการทำงาน มีความตั้งใจ อดทน มุ่งมั่น และรักในงานที่ทำ พร้อมทั้งจะนำพาหน่วยงานให้ประสบความสำเร็จ

(3) ไม่คัดลอกงานผู้อื่น สามารถทำงานออกแบบที่สอดคล้องกับประเทศไทย ไม่เลียนแบบต่างประเทศ

(4) มีจรรยาบรรณในวิชาชีพตนเอง มีศีลธรรมอันดี สามารถทำงานในชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

- คุณสมบัติด้านความรู้

(1) ควรมีการส่งเสริมความรู้ ประสบการณ์ และความเข้าใจในการปฏิบัติงาน ควรมีความรู้พื้นฐานที่ดีสามารถพัฒนาต่อได้

(2) ควรเป็นผู้เข้าใจกฎหมาย กฎระเบียบ

- คุณสมบัติด้านทักษะทางปัญญา

(1) สร้างเสริมทักษะที่สามารถออกแบบได้ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน และตรงกับสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

(2) มีความกล้าในการทำงานออกแบบ และเข้าใจในการทำงานสายอาชีพ มีความมั่นใจ

(3) สามารถนำความรู้ด้านทฤษฎีที่เรียนมาประยุกต์ใช้กับการทำงานในท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม

(4) มีความคิดที่เป็นระบบ สามารถคิดและแก้ปัญหาได้

- คุณสมบัติด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

(1) สามารถทำงานเป็นกลุ่ม ยอมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น สามารถปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนร่วมงานและชุมชนได้

- คุณสมบัติด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

(1) สามารถใช้โปรแกรมต่างๆ เช่น REVIT, AutoCAD, Sketch Up, Photoshop

(2) มีทักษะการ Sketch มือได้

- ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน



- ควรมีการคำนึงถึงลักษณะงานที่บัณฑิตต้องใช้จริงเมื่อจบหลักสูตร เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับ การใช้ประโยชน์ที่ดิน การวางแผน ให้ลึกซึ้งมากขึ้น ปรับเปลี่ยนแก้ไขรายวิชาตามสมควร

- เพิ่มความรู้พื้นฐานด้านภาษาอังกฤษ เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย ภาษาอังกฤษ การสนทนา การเขียน และอื่นๆ เช่น โปรแกรมเขียนแบบ 3 มิติกราฟฟิค office ฯลฯ

- ฝึกให้สามารถนำเสนองาน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ให้นิสิตเรียนรู้และปฏิบัติงานในพื้นที่จริง

- ควรจัดการเรียนการสอนให้นิสิตได้เรียนรู้ในชุมชนให้มากขึ้น ควบคู่ไปกับการเรียนภาคทฤษฎีเข้าใจเรื่องบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจต่างๆ เน้นเนื้อหาให้สามารถบูรณาการเข้ากับสาขาอื่นๆ ผลักดันให้นิสิตมีการปฏิบัติงานในพื้นที่จริงตั้งแต่ปี 1-5 เช่น จัด workshop ทำงานอาสากับชุมชนฝึกงานกับบริษัทเอกชน เพิ่มการฝึกงานในระยะเวลาที่ยาวนานขึ้นกว่าเดิม

- ควรจัดให้มีการทัศนศึกษาทั้งภายในและต่างประเทศ

- ควรผลิตบัณฑิตที่เหมาะสมมีความเข้าใจอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มากขึ้นเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตของประชาชนโดยตรง

- จัดการเรียนการสอนสอดแทรกวัฒนธรรมท้องถิ่น และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ควรสร้างความรู้ความเข้าใจ และความสามารถในการถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่ชุมชนระดับต่างๆ เน้นให้สามารถแก้ปัญหาในท้องถิ่นได้จริง

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษาความต้องการด้านคุณลักษณะของบัณฑิตและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ต่อบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทำให้ทราบถึงความต้องการต่อคุณลักษณะบัณฑิตขององค์กรและความพึงพอใจขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสถาปัตยกรรมผังเมือง โดยอยู่ภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education: TQF) สามารถสรุปได้ดังนี้

ความต้องการด้านคุณลักษณะของและความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อบัณฑิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ส่วนใหญ่จะมีความต้องการในระดับ 5 สูงที่สุด ในทุกๆ หัวข้อ สำหรับความพึงพอใจนั้น จะมีสัดส่วนที่สูงทั้ง

ในระดับ 4 และ 5 ซึ่งจากการเปรียบเทียบระดับค่าคะแนนของประเด็นต่างๆ ระหว่างความพึงพอใจกับความต้องการแล้ว พบข้อแตกต่างกันโดยที่ค่าคะแนนระดับความพึงพอใจจะอยู่ในระดับต่ำกว่าค่าคะแนนระดับความต้องการเล็กน้อย และบางข้อมีนัยสำคัญ โดยคะแนนเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจในทุกประเด็นอยู่ที่ระดับดี (3.51-4.5) อย่างไรก็ดี เมื่อเทียบกับค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับความต้องการขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีหลายประเด็นที่จะต้องพิจารณาให้ความสำคัญ โดยพบว่าในประเด็นที่ควรคำนึงถึงมากที่สุดได้แก่ ด้านความมีวินัย ตรงต่อเวลา รับผิดชอบตนเองและสังคม และการวิเคราะห์ปัญหาและนำไปออกแบบให้ตรงกับความต้องการและความเหมาะสม

สำหรับการสอบถามด้วยคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอน ทำให้ได้ข้อมูลหลายประเด็นที่จะนำไปพัฒนาต่อ โดยประเด็นสำคัญคือ การเน้นถึงการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิต และการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นสถาปัตยกรรมผังเมืองให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น และนำไปพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างสอดคล้องและเหมาะสม มีความมั่นใจและภาคภูมิใจในวิชาชีพของตนเอง มีคุณธรรม มีความอดทน และตั้งใจ สามารถนำความรู้ในด้านผังเมืองและการออกแบบเมือง มาใช้กับการทำงานได้ มีการพัฒนาตนเองติดตามความรู้ใหม่ๆ มีอุดมการณ์ มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ไม่คัดลอกหรือลอกเลียนงานผู้อื่น รู้จักเข้าสังคมและบทบาทหน้าที่ของตนเองในสังคม มีวิสัยทัศน์ และนอกจากจะมี ความรู้ในด้านสถาปัตยกรรมผังเมืองแล้ว ควรจะมีความรู้ด้านศาสตร์ต่างๆประกอบ นอกจากนี้ควรจะเป็นผู้ที่สามารถใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญสำหรับการออกแบบเข้าใจกระบวนการและระเบียบวิธีวิจัยและใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ดีด้วย

จากการศึกษาและทำงานวิจัยครั้งนี้ได้มีการพัฒนาและนำข้อเสนอแนะต่างๆใช้ในการสร้างวิสัยทัศน์ในการปรับปรุงหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง พ.ศ 2559 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยมี ปรัชญา คือ มุ่งผลิตบัณฑิตหลักสูตรสถาปัตยกรรมผังเมือง ให้เป็นผู้ใช้ความรู้คุณธรรม เพื่อพัฒนาเมืองและชุมชนด้วยความคิดสร้างสรรค์ ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและเทคโนโลยี และ วิสัยทัศน์ คือ ผลิตบัณฑิตให้เป็นนักวิชาชีพและนักวิชาการ ในการออกแบบวางผังพัฒนาชุมชนและเมือง ที่มีความรู้ความเข้าใจในศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น และสามารถบูรณาการองค์ความรู้เพื่อสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมได้อย่างยั่งยืนและ สอดคล้องกับการพัฒนาในยุคโลกาภิวัตน์

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนการวิจัย จากคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ผังเมืองและนฤมิตศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีงบประมาณ 2558



เอกสารอ้างอิง

- คณะศึกษาศาสตร์. (2551). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตอ่างทอง.
- คณะศึกษาศาสตร์. (2556). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตของคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม ที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2554. สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม.
- ชารินทร์ เดชจินดา. (2535). ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อศูนย์การจัดกาอุตสาหกรรม แขวงแสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์สังคมศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาสิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ดวงพร อ่อนหวาน และคณะ. (2545). การประเมินผู้สำเร็จการศึกษาสายบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตภาคพายัพ. สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- ทัศนาศ แสงศักดิ์. (2531). การศึกษาทำให้คนทำงานได้หรือไม่. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ อรุณ. หน้า 84-86.
- เทพพนม เมืองแมน และสวริ่ง สุวรรณ. (2540). พฤติกรรมองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. ฉบับปรับปรุงใหม่. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธีระศักดิ์ ดาแก้ว. (2553). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา จากมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2551-2552. มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.
- สุริรัตน์ ไม่นองบัว. (2556). ความพึงพอใจของนายจ้างต่อบัณฑิตคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุเทพ พานิชพันธุ์. (2541). ความพึงพอใจของเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- เสาวณี ใจรักษ์ และคณะ. (2551). ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2551. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- หฤทัย อาษากิจ และเปรมศักดิ์ อาษากิจ. (2553). ความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อบัณฑิต และศึกษาความสอดคล้องของคุณลักษณะของบัณฑิตกับความต้องการของนายจ้างผู้ใช้บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา รุ่นปีการศึกษา 2551. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- Freud, S. (1940). An Outline of Psychoanalysis. *Standard Edition* 23, pp. 189–192.
- Kotler P. & Armstrong G. (2001). *Principles of Marketing*. Prentice Hall: Englewood Cliffs.
- Maslow, Abraham M. (1954). *Motivation and Personality*. New York: Harper and Brothers.